

עסקים ומועסקים

בתל-אביב-יפו

נתונים ומגמות 2014-2023

אפריל 2025

שירית דרמן, קרן-אור פיש

מועסקים¹ ועסקים בתל-אביב-יפו

תל-אביב-יפו היא מרכז תעסוקה מטרופוליני וכלל ארצי, באמצעות העסקים הפועלים בה, המספקים תעסוקה לתושבי העיר וגם לכאלו שאינם תושבי העיר. העסקים בעיר הינם מאוד הטרוגניים, מבחינת מיקומם, גודלם וענפי פעילותם. מעבר לפעילותם העסקית והכלכלית, תרומתם ניכרת גם בעיצוב המרחב הציבורי ואופן השימוש בו. תל-אביב-יפו נחשבת לאחת מערי ההיי-טק המובילות בעולם, עם אקו-סיסטם תומך ביזמות וטכנולוגיה, לצד תרבות, אמנות, מסעדות וחיי לילה. הטרוגניות זו מחזקת את חוסנה הכלכלי של העיר ויוצרת לה יתרון תחרותי ארוך טווח ויכולת משיכה של הון אנושי, השקעות וחדשנות.

מסמך זה עוסק במועסקים ובעסקים בתל-אביב-יפו ומציג מידע ממגוון מקורות רשמיים. המסמך בוחן היבטים שונים בתחום התעסוקה והעסקים וסוקר את המגמות שחלו בעיר בעשור האחרון.

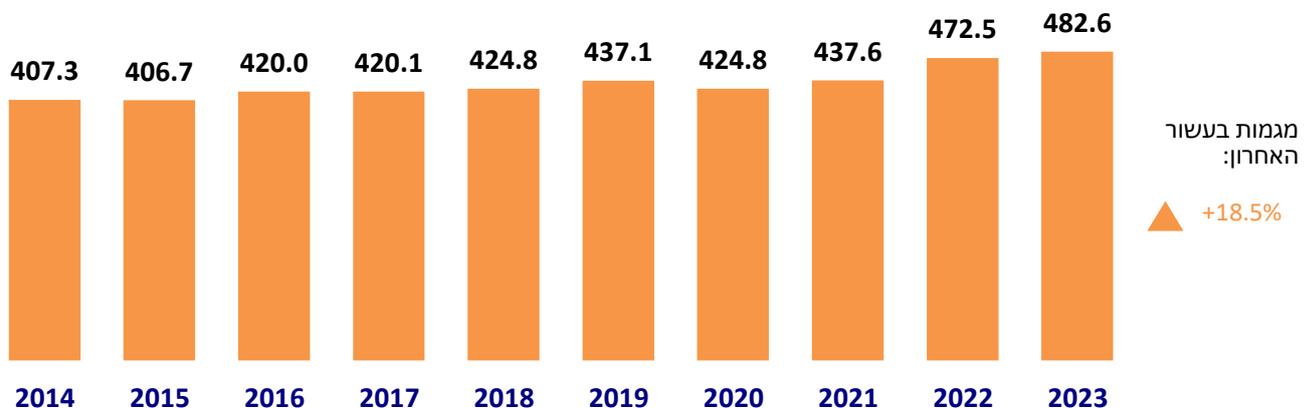
א. מועסקים ועסקים

בשנת 2023 הועסקו בתל-אביב-יפו 482.6 אלף מועסקים² ב-79,408 עסקים פעילים³. חלקם של המועסקים והעסקים בתל-אביב-יפו מכלל המועסקים והעסקים הפעילים בישראל - דומה (11.2% ו-11.4%, בהתאמה).

מועסקים

בעשור האחרון חלה עלייה של 18.5% בכמות המועסקים בעיר, בהשוואה ל-22% בישראל. מדובר בעלייה כמעט רציפה בכמות המועסקים בעיר, להוציא את שנת 2020 בה חלה ירידה קלה של 3% בכמות המועסקים (קורונה). מאז שנת 2020 ועד שנת 2023 חלה עלייה של כ-14% בכלל המועסקים בעיר, ומקורה בעיקר מהמועסקים שאינם תושבי העיר לעומת המועסקים בעיר שגרים בה (18% לעומת 7%, בהתאמה). בעשור האחרון בין 60%-63% מהמועסקים בעיר מגיעים מחוץ לעיר.

כמות המועסקים בתל-אביב-יפו בעשור האחרון

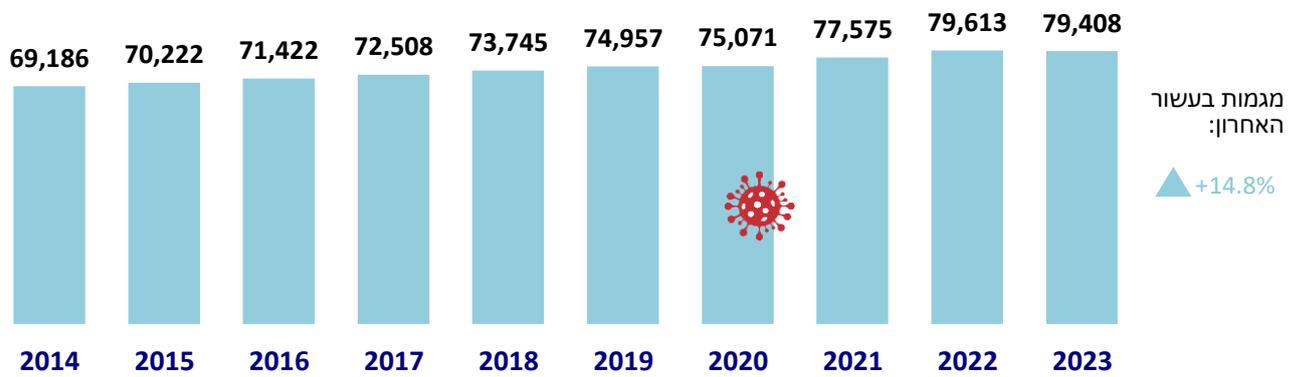
¹ בדוח זה, לצורך נוחות הקריאה בלבד, הניסוח הוא בלשון זכר, אך הכוונה היא לכל המגדרים.

² אנשים שעבדו בישראל (או בחו"ל מטעם מוסד או חברה ישראליים) בעבודה כלשהי, שעה אחת לפחות בשבוע הקובע, תמורת שכר, רווח או תמורה אחרת.

³ כל העסקים שנרשמה בהם פעילות של חודש אחד לפחות באותה שנה, מבחינת נתוני העסקה ו/או נתוני מע"מ.

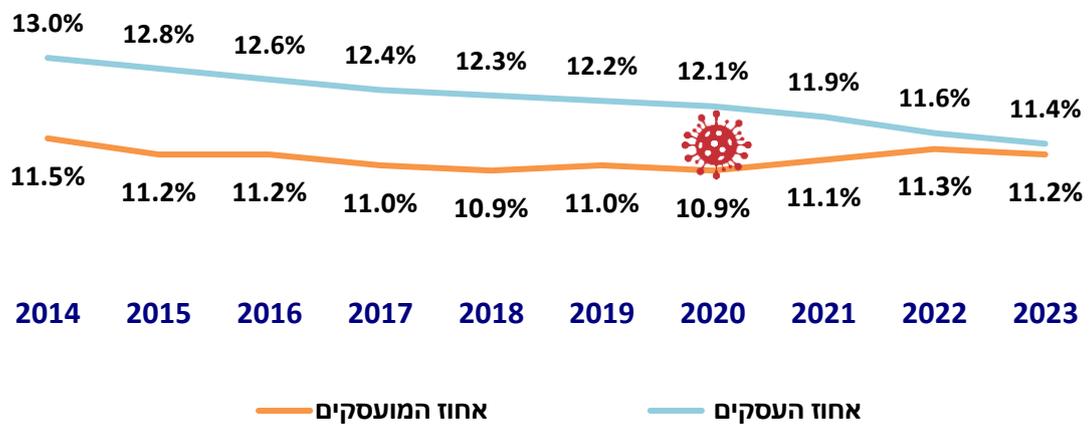
עסקים פעילים

כמות העסקים הפעילים בתל-אביב-יפו בעשור האחרון

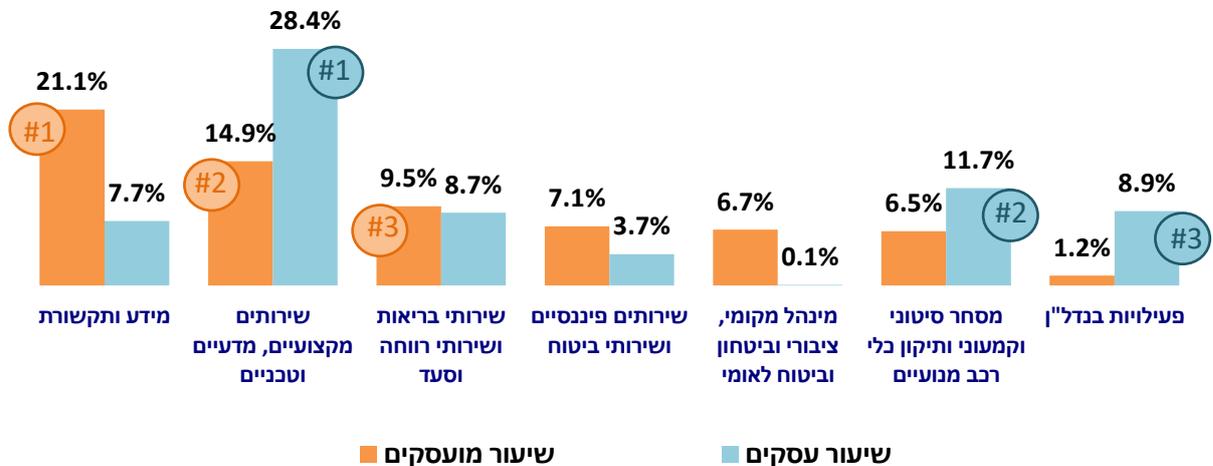
בעשור האחרון חלה עלייה של 15% בכמות העסקים הפעילים בעיר, בהשוואה ל-31% בישראל.

אחוז המועסקים והעסקים בתל-אביב-יפו מתוך סה"כ המועסקים והעסקים בישראל בעשור האחרון

מועסקים ועסקים, לפי ענף כלכלי

**ענפים כלכליים מובילים בתעסוקה ובעסקים
בתל-אביב-יפו (שיעור מסה"כ) - 2023**

בשנת 2023 ענף **מידע ותקשורת** הוא הענף בו שיעור המועסקים הוא הגבוה ביותר והוא גם הענף שבו חלה העלייה הגבוהה ביותר בכמות המועסקים בעשור האחרון (166%). המועסקים בענף זה בתל-אביב-יפו מהווים כ-34% מהמועסקים בענף בישראל (בהשוואה ל-22% בשנת 2014).

מבחינת כמות העסקים ענף זה דווקא אינו בולט, והוא מהווה רק 8% מהעסקים בעיר, ואילו ענף **שירותים מקצועיים, מדעיים וטכניים**, הוא הגבוה ביותר: בעשור האחרון חלה בו עלייה של כ-22% בכמות העסקים בעיר (בישראל - 41%), ובשנת 2023 העסקים בענף זה בעיר מהווים כ-16% מהעסקים בענף בישראל (19% בשנת 2014).

II. עסקים בעלי שטח פיזי

חלק מהעסקים פועלים בתוך מבנים ומרחבים פיזיים עסקיים ייעודיים (למשל - חנויות, מסעדות, משרדים, מפעלים, חנויות וכו') וחלקם פועלים ללא נוכחות פיזית עסקית, למשל ע"י הפעלת העסק מהבית, או עסק הפועל באמצעות פלטפורמות מקוונות בלבד. העסקים הפיזיים הינם תת-קבוצה מכלל העסקים הפועלים בעיר, ועל כן מספרם יותר נמוך בהשוואה לכלל העסקים בעיר. **חלק זה עוסק בעסקים בעלי שטח פיזי בלבד.**

עסקים בענף השירותים הם עתירי שטח בעוד שעסקים מענף המסחר מתאפיינים בשטחי פעילות קטנים יותר. לפיכך, בכל אחד מהענפים האלה קיים פער בין התפלגות כמות העסקים להתפלגות כמות שטחיהם.

בשנת 2023 פעלו בעיר 36,155 עסקים בשטח של 17.86 מ"ר, לפי הפירוט הבא:

שנת 2023	סה"כ	שירותים	מסחר	הסעדה ומלונאות	תעשייה ומלאכה	אחסנה וחנוונים
כמות	100%	49.0%	27.5%	9.2%	8.2%	6.1%
שטח	100%	61.2%	11.9%	8.0%	10.4%	8.5%

ו. עסקים המעסיקים שכירים

העסקים בעיר נחלקים לעסקים בהם בעל העסק הוא העובד היחיד בעסק ולעסקים המעסיקים שכירים, אשר מהווים כ-43% מכלל העסקים הפועלים בעיר. חלק זה יתאר את קבוצת העסקים המעסיקים שכירים.

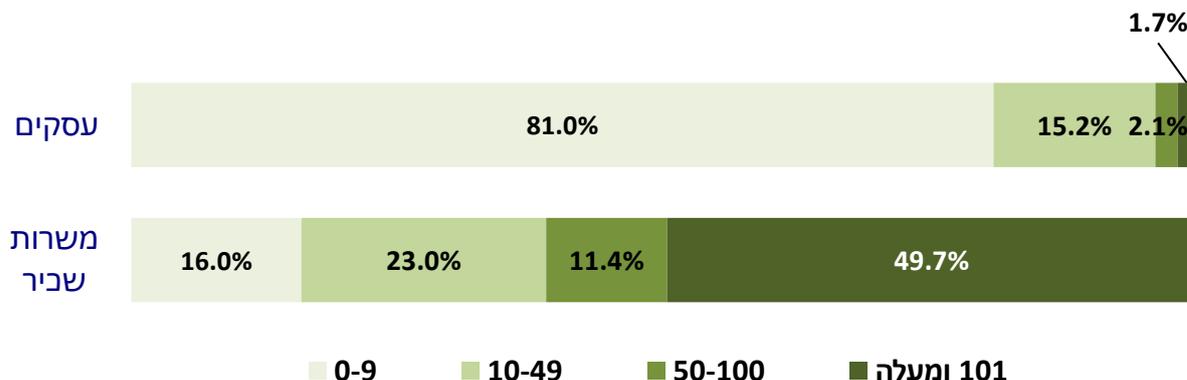
עסקים המעסיקים שכירים, בחלוקה לפי אזור בעיר⁴ (2023)

יחס משרות שכיר-עסקים	%	משרות שכיר	%	עסקים	
9.9	13.6%	61,436	17.8%	6,223	צפון
14.8	52.6%	237,987	46.0%	16,093	מרכז
13.2	23.9%	107,982	23.4%	8,189	דרום ומזרח
10.1	10.0%	45,224	12.8%	4,489	כתובת לא ידועה
12.9	100.0%	452,629	100.0%	34,994	סה"כ

קרוב לכמחצית מהעסקים בעיר שמעסיקים שכירים נמצאים במרכזה (46%) והם מעסיקים כ-53% ממשורות השכיר בעיר. במרכז, בדרום ובמזרח העיר ממוצע משרות השכיר בעסק נע בין 13 ל-15 משרות. בצפון העיר ממוצע משרות השכיר לעסק נמוך יותר ועומד על 10 משרות.

עסקים המעסיקים שכירים, בחלוקה לפי כמות משרות שכיר

עסקים ומשרות שכיר בתל-אביב-יפו לפי כמות משרות שכיר - 2023

מרבית העסקים המעסיקים שכירים הם בעלי 0-9 משרות שכיר⁵, אך הם מחזיקים רק ב-16% ממשורות השכיר בעיר. מחצית ממשורות השכיר בעיר מוחזקות ע"י כ-2% מהעסקים בעיר. שיעור העסקים עם מעל 100 משרות שכיר נמוך בצפון העיר בהשוואה ליתר האזורים (42% לעומת 51%, בהתאמה).

⁴ צפון - רובעים 1-2, מרכז - רובעים 3-6, דרום - רובעים 7-9.

⁵ מספר משרות השכיר של אדם העובד כשכיר בכמה מקומות עבודה, יהיה כמספר מקומות העבודה שבהם הוא עובד. כלומר, עובד שקיבל שכר משלושה מקומות עבודה נספר כשלוש משרות שכיר.

עסקים המעסיקים שכירים, לפי ענף כלכלי

קיימת שונות ענפית בממוצע משרות השכיר לעסק, אשר נע בטווח של 3-47 משרות בממוצע לעסק במרבית הענפים.

ממוצע משרות שכיר לעסק, לפי ענף כלכלי - 2023

יוצאים מן הכלל הם העסקים בענף מינהל מקומי, מינהל ציבורי וביטחון, ביטוח לאומי חובה, בהם ממוצע המשרות לעסק גבוה באופן ניכר מהממוצע ביתר הענפים. ממוצע המשרות לעסק בענף זה עומד על כ-1,160 משרות, זאת מאחר ומדובר בארגונים ציבוריים ומוסדות לאומיים.

IV. תעסוקה בקרב תושבי תל-אביב-יפו

כוח העבודה/ הרכב מועסקים/ דורשי עבודה/ מקבלי דמי אבטלה

כוח העבודה השבועי⁶ מורכב ממועסקים ומבלתי מועסקים⁷, כשבאופן כללי, שיעורי המועסקים והבלתי מועסקים אינם משתנים באופן משמעותי בין השנים.

בשנת 2023 מספר המועסקים תושבי תל-אביב-יפו עמד על כ-277,000 איש ומספר הבלתי מועסקים תושבי העיר עמד על כ-8,300 איש.

בשנה זו שיעור המועסקים עמד על 97.1% ושיעור הבלתי מועסקים עמד על 2.9% (3.4% בישראל), בדומה לשנת 2022. בשנים 2020 ו-2021, עם פרוץ מגפת הקורונה, חלה עלייה בשיעור הבלתי מועסקים (4.9% בשנת 2020 ו-4.7% בשנת 2021), לאחר מגמת ירידה בשנים שקדמו להן.

המועסקים מורכבים משלוש קבוצות משנה: עבדו בהיקף מלא, עבדו בהיקף חלקי ונעדרו זמנית מעבודתם⁸. התמורות שהמשק עובר, כגון מגיפה, מלחמה וכו', משתקפות גם בתמהיל הרכב המועסקים לאורך זמן.

בשנת 2020 (קורונה) שיעור המועסקים שנעדרו זמנית מעבודתם היה גבוה (14%) בהשוואה לכל יתר השנים. בשנתיים שלאחר מכן חלה מגמת ירידה (ל-7%-7.5%) ובשנת 2023 שיעור זה שוב עלה לכ-8.5% (מלחמת חרבות ברזל ברבעון ה-4 של שנת 2023).

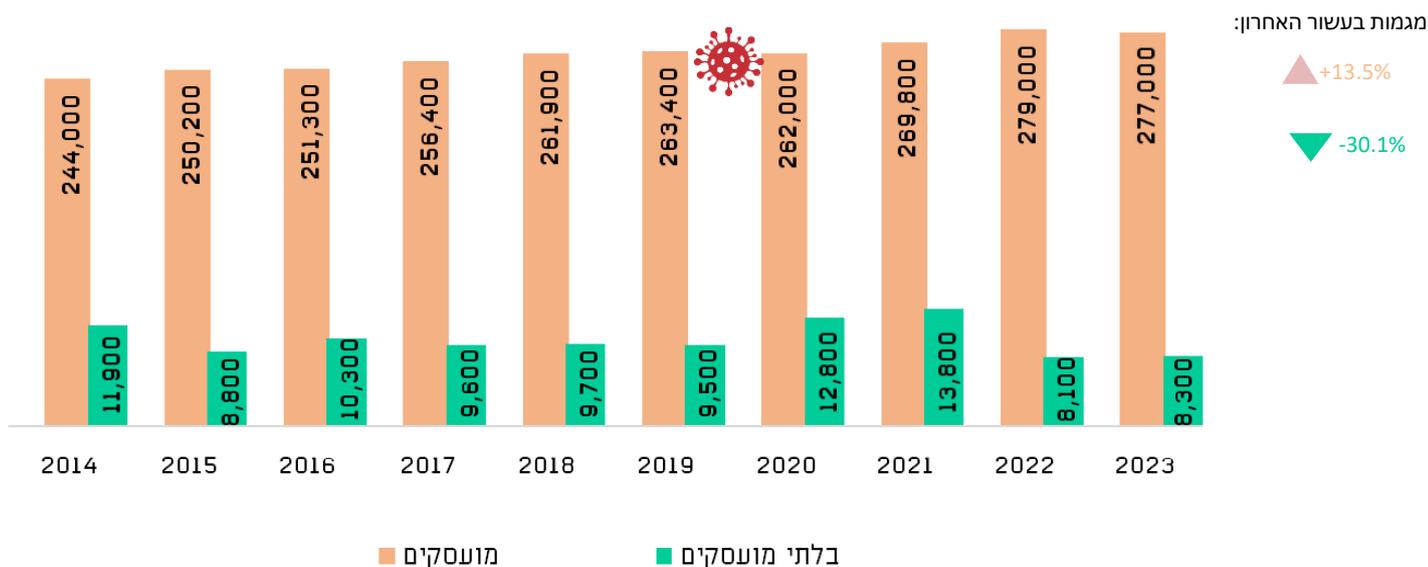
תל-אביב-יפו מובילה בשיעור התעסוקה מכלל ישראל, באחוז הנמוך ביותר של מועסקים במשרה חלקית שלא מרצון, וגם באחוז המועסקים שתפקידם מאפשר קידום.

⁶ בני 15 ומעלה שהיו מועסקים או בלתי מועסקים בשבוע הקובע (השבוע שמסתיים בשבת שלפני הפקידה בסקר).

⁷ **בלתי מועסקים** - אנשים שלא עבדו כלל בשבוע הקובע וחילפו עבודה באופן פעיל בארבעת השבועות שקדמו לפקידתם בסקר.

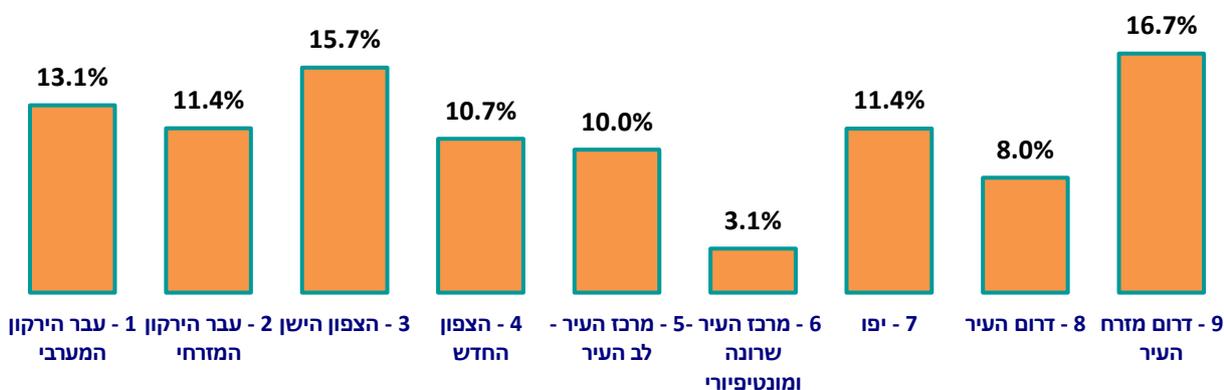
⁸ **היקף מלא** - עבדו 35 שעות או יותר בשבוע הקובע. **היקף חלקי** - עבדו 1-34 שעות בשבוע הקובע. **נעדרו זמנית מעבודתם** - נעדר זמנית במשך כל השבוע הקובע, עקב מחלה, חופשה, מילואים, צמצום היקף עבודה, סכסוך עבודה, הפסקה זמנית של העבודה או סיבה אחרת.

כמות המועסקים והבלתי מועסקים תושבי העיר, בעשור האחרון

בעשור האחרון, 62%-66% מהמועסקים תושבי העיר עבדו בה, והיתר עבדו מחוץ לעיר. כמו כן, חלה עלייה של 13.5% בכמות המועסקים תושבי העיר וירידה של 30% בכמות הבלתי מועסקים תושבי העיר.

התפלגות המועסקים⁹ בעיר לפי רובע המגורים בעיר - 2022

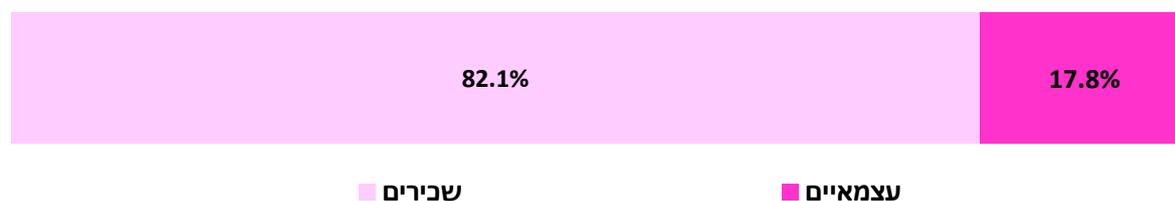

31% מהמועסקים תושבי העיר עבדו בשנה האחרונה מחוץ ליישוב המגורים שלהם. מועסקים גברים תושבי העיר עבדו בממוצע 43.3 שעות בשבוע לעומת 37.9 שעות בממוצע בקרב הנשים המועסקות.

⁹ בני 15 ומעלה שעבדו במהלך 12 החודשים האחרונים.

שכירים ועצמאים תושבי תל-אביב-יפו - 2022

התפלגות השכירים והעצמאים בעיר - 2022

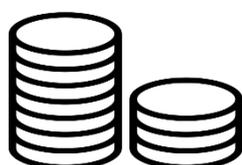

שיעור העצמאיים בתל-אביב-יפו גבוה יותר בהשוואה לשיעור העצמאיים בישראל (12.7%).

שכר שנתי חציוני¹⁰ של שכירים ועצמאיים בתל-אביב-יפו - 2022

שכר שכירים

₪ 135,000

(בישראל: ₪ 104,300)

שכר עצמאים

₪ 87,900

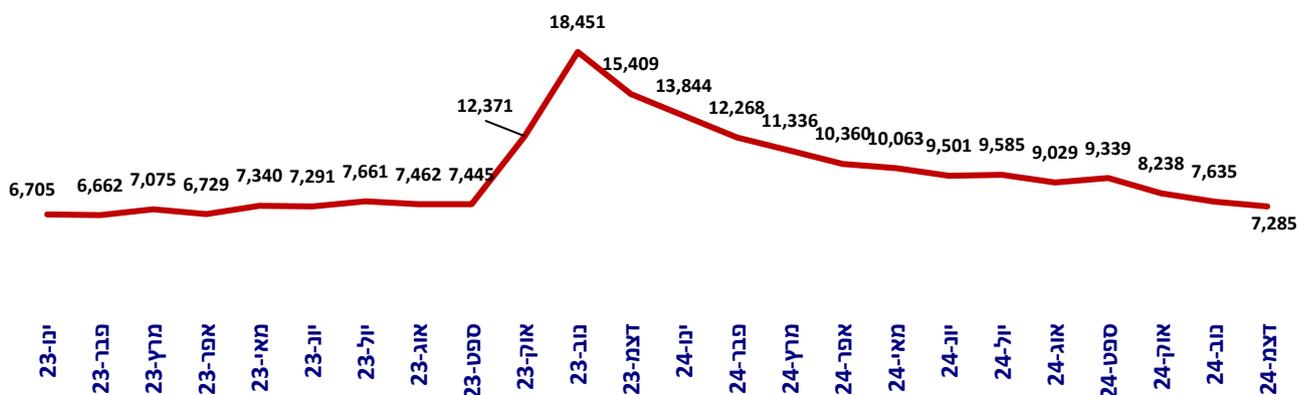
(בישראל: ₪ 80,900)

שכר השכירים בתל-אביב-יפו גבוה פי 1.5 בהשוואה לשכר העצמאים בעיר (בישראל גבוה פי 1.3).

¹⁰ שכר שנתי חציוני הוא רמת השכר שמחצית מהשכירים ומחצית מהעצמאים מרוויחים מעליה, והמחצית השנייה של השכירים והעצמאים מרוויחים מתחתיה.

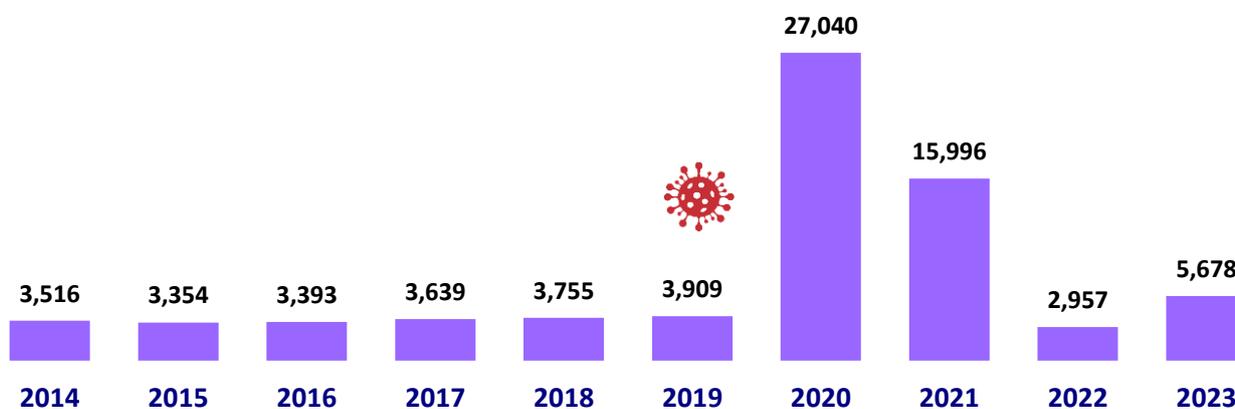
V. דורשי עבודה¹¹ ומקבלי דמי אבטלה¹²

מספר דורשי עבודה בת"א-יפו - לפי חודש

בחודש אוקטובר 2023 (פרוץ מלחמת חרבות ברזל), חלה עלייה משמעותית במספר דורשי העבודה בעיר, כשמספרם הגיע לשיא בחודש נובמבר 2023. מאז חלה ירידה הדרגתית, כשמספר דורשי העבודה בחודש דצמבר 2024 דומה בהיקפו למספר דורשי העבודה בעיר בתקופה שקדמה למלחמה. בדצמבר 2024 59% מדורשי העבודה היו אקדמאים ו-53% מדורשי העבודה היו נשים.

מספר מקבלי דמי אבטלה בתל-אביב-יפו בעשור האחרון

בשנת 2020 (קורונה) מספר מקבלי דמי האבטלה בקרב תושבי העיר היה גבוה בהשוואה לכל יתר השנים.

¹¹ תושב ישראל שהתייצב בלשכת שירות התעסוקה באזור מגוריו לפחות פעם אחת בחודש הדיווח.

¹² מובטלים שבירים שהשלימו תקופת אבטלה, מלאו להם 20 שנה וטרם הגיעו לגיל פרישה, ואשר אין בידי שירותי התעסוקה עבודה מתאימה להציע להם.

VI. תחום ההיי-טק¹³ - עסקים ומועסקים

בשנת 2023 הועסקו בתל-אביב-יפו 106.2 אלף מועסקים¹⁴ בתחום ההיי-טק, ב-5,150 עסקי ההיי-טק בעיר. המועסקים בתחום ההיי-טק בתל-אביב-יפו היוו 23% מהמועסקים בתחום ההיי-טק בישראל, עסקי ההיי-טק בתל-אביב-יפו היוו קרוב לחמישית (19%) מהעסקים בענף זה בישראל. בתוך העיר היוו המועסקים בתחום ההיי-טק 22% מכלל המועסקים בעיר, חלקם של עסקי ההיי-טק מכלל העסקים בעיר עמד על 6.5%.

לאורך העשור האחרון חל גידול בכמות הממוצעת של מועסקים לעסק בעסקי ההיי-טק בעיר: מ-9 עובדים בממוצע לעסק בשנת 2014 ל-21 עובדים בממוצע לעסק בשנת 2023. הכפלת מספר המועסקים הממוצע לעסק מצביעה על שינוי בענף ההיי-טק בעיר בתקופה זו - גידול במספר החברות הבשלות לעומת קיטון במספר חברות הצמיחה.

מועסקים

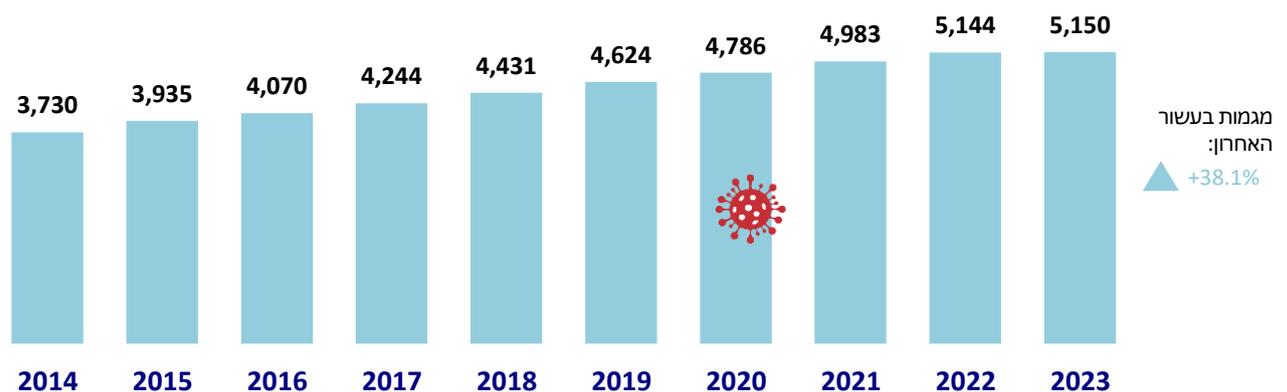
כמות המועסקים בתחום ההיי-טק בתל-אביב-יפו
בעשור האחרון (אלפים)

בעשור האחרון חלה עלייה של 203% בכמות המועסקים בתחום ההיי-טק בעיר, בהשוואה לעלייה של 18.5% בסה"כ המועסקים בעיר (השיעורים המקבילים בישראל הם 53% ו-22%, בהתאמה).

עסקים פעילים בתחום ההיי-טק

כמות העסקים הפעילים בתחום ההיי-טק בתל-אביב-יפו בעשור האחרון

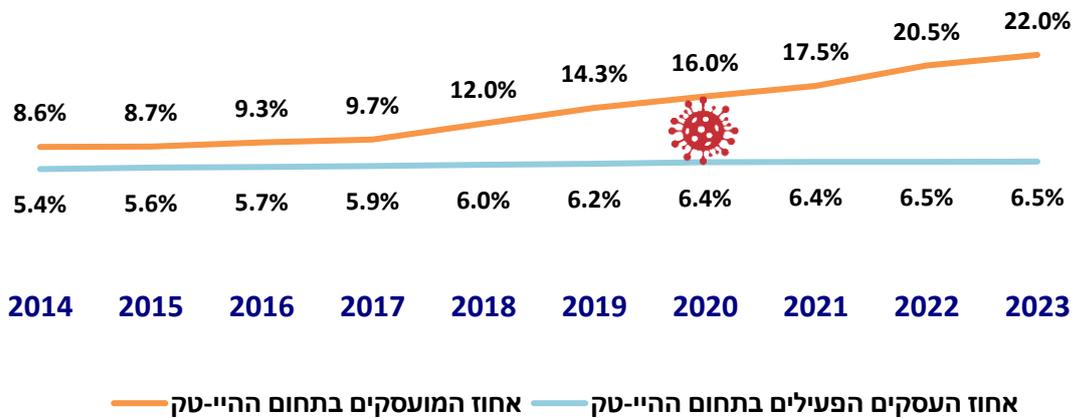

בעשור האחרון חלה עלייה של 38% בכמות העסקים הפעילים בתחום ההיי-טק בעיר, בהשוואה לעלייה של 15% בסה"כ העסקים בעיר. (השיעורים המקבילים בישראל עמדו על 33% ו-31%, בהתאמה).

¹³ בתחום ההיי-טק נכללים ענפי תעשייה (תעשיות טכנולוגיה עילית) וענפי שירותים (שירותים עתירי ידע).

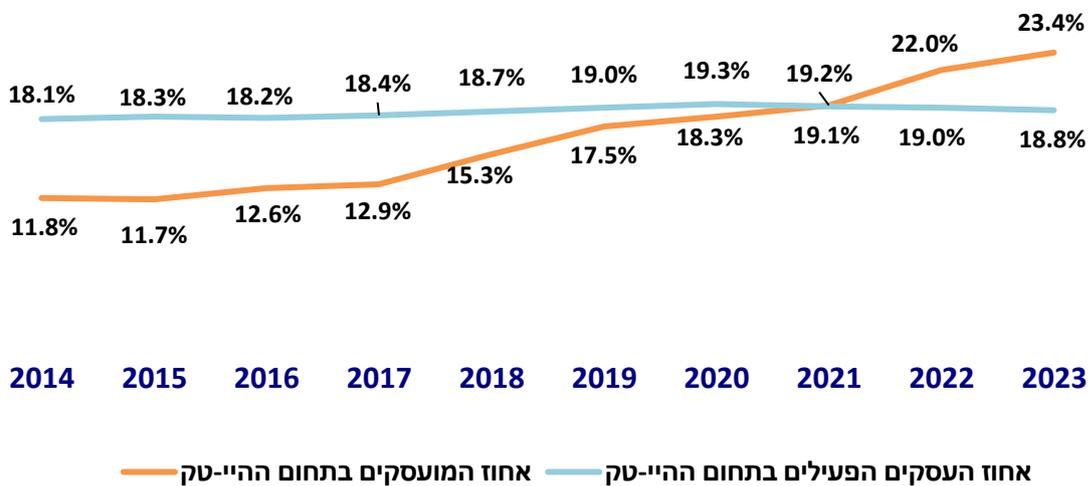
¹⁴ להגדרת מועסקים - כפי שהוגדר בהערה 1, עמ' 1.

**אחוז המועסקים והעסקים הפעילים בתחום ההיי-טק בתל-אביב-יפו מסה"כ
המועסקים והעסקים הפעילים בעיר**

בעשור האחרון חלה עלייה רציפה בחלקם של המועסקים בתחום ההיי-טק מכלל המועסקים בעיר (באופן בולט החל משנת 2017). חלקם של עסקי ההיי-טק מכלל העסקים בעיר עלה במעט בתקופה זו.

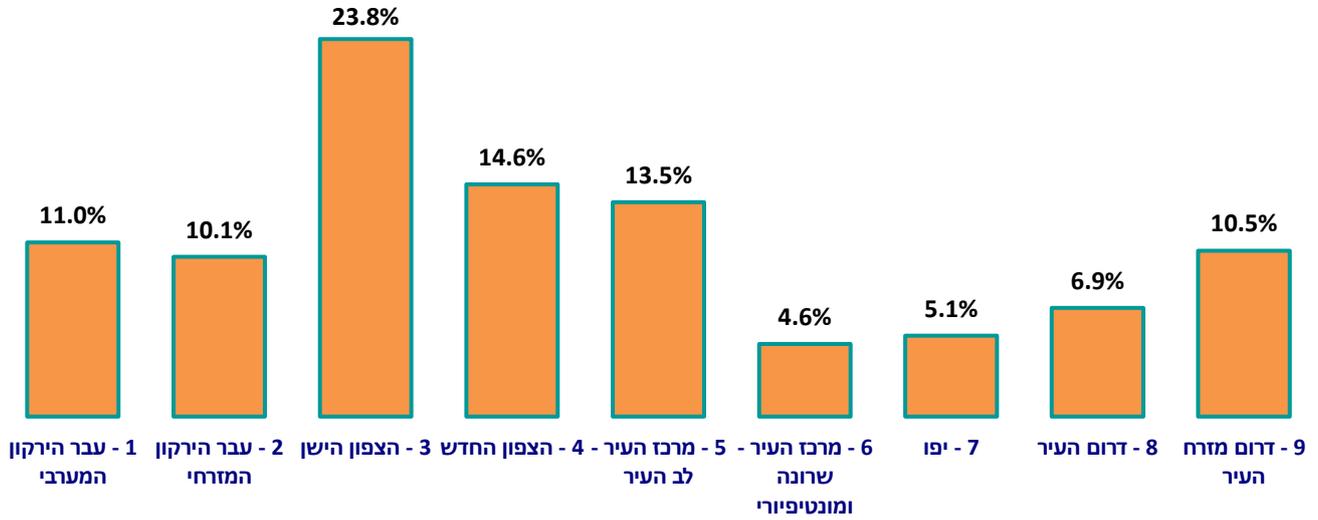
**אחוז המועסקים והעסקים הפעילים בתחום ההיי-טק בתל-אביב-יפו מסה"כ
המועסקים והעסקים הפעילים בתחום ההיי-טק בישראל**

שיעור עסקי ההיי-טק בעיר מכלל עסקי ההיי-טק בישראל עמד בשנת 2023 על כ-19%, והיה יציב לאורך העשור האחרון. עד שנת 2021 הוא היה גבוה משיעור המועסקים בהיי-טק בעיר מכלל המועסקים בהיי-טק בישראל. בשנת 2021 התקיים ביניהם שוויון ולאחר מכן חל היפוך במגמה.

תחום ההיי-טק בקרב המועסקים תושבי העיר

התפלגות המועסקים¹⁵ בהיי-טק של תושבי העיר
לפי רובע המגורים בעיר - 2022

¹⁵ בני 15 ומעלה שעבדו במהלך 12 החודשים האחרונים.

מקורות הנתונים:

תעסוקה - סקר כוח אדם, למ"ס

**תעסוקה לפי רובע/ שכונה/ תחום ההייטק/ שכר חציוני (שכירים ועצמאיים),
מפקד האוכלוסין 2022, למ"ס**

עסקים פעילים - מרשם עסקים, למ"ס

המרשם נסמך על מקורות מנהליים: מע"מ, המוסד לביטוח לאומי, וכולל יחידות עסקים בעלות שטח פיזי בעיר וגם יחידות עסקים ללא שטח פיזי (כגון עסקים הפועלים מהבית ועוד).

עסקים פיזיים (כולל שטח) - מאגר העסקים העירוני, עיריית תל-אביב-יפו, 2023

מתבסס על יחידות החיוב של הארנונה שאינן למגורים.
הענף הכלכלי של העסק נקבע לפי השימוש העיקרי של העסק (בעסקים הכוללים יותר משימוש אחד).
מאגר העסקים העירוני שונה ממרשם העסקים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה באופן הגדרתו ולפיכך לא ניתן להשוות בין שני מקורות הנתונים.

עסקים המעסיקים משרות שכיר - דמוגרפיה של מעסיקים 2023, למ"ס

אומדן עבור עסקים שלהם יש משרות שכיר (מעסיקים) ואינו כולל עסקים ללא משרות שכיר (לרוב עצמאיים).

משרות שכיר - דמוגרפיה של מעסיקים 2023, למ"ס

(סך כל מקומות העבודה של כלל השכירים במשק, כולל עובדים קבועים וארעיים. נכללות משרות שכיר של עובדים ישראלים בארץ ובחו"ל (המדווחות למוסד לביטוח לאומי) ושל עובדים מהרשות הפלסטינית. לא נכללות משרות עצמאיים או חברות שאינן מדווחות על שכירים.

דורשי עבודה - לשכת התעסוקה

מקבלי דמי אבטלה - ביטוח לאומי